

7. Чумаков К.І. Потенціал підприємства як економічна система. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2012. № 4 (55). С. 223–229.

8. Добикіна О.К. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навчальний посібник. Краматорськ : Центр учбової літератури, 2007. 240 с.

РОЗРОБКА ПАРАДИГМ ЛОГІСТИКИ

Приходько Д.О., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Курденко О.В., старший викладач

Харківський національний університет радіоелектроніки

Як відомо з практики розробки парадигм економіки, менеджменту, інженерії, підприємництва, маркетингу та інших важливих сфер діяльності, будь-яка парадигма є результатом апробації основного закону часом, історичною епохою [1-2]. В результаті основний закон перетворюється в парадигму. Парадигма – це глобальна, тобто всесвітня стратегія поведінки людства у конкретній сфері діяльності: економіці, менеджменті, інженерії тощо. Відповідно існують парадигми економіки, менеджменту, інженерії тощо. При цьому парадигми діють, існують на значному відрізку часу. Так, зараз відомі у кожній сфері діяльності тільки дві парадигми: минулі і справжні. В 2013-2019 роках були розроблені й майбутні парадигми всіх основних сфер діяльності. Для розробки парадигм була створена стандартна, універсальна модель розробки парадигм [3]. В таблиці 1 як приклад для ілюстрації приведена модель розробки парадигм економіки.

Таблиця 1 – Модель розробки парадигм економіки

Результати рівнів ФД	Результати етапів фундаментального дослідження (ФД)		
	Об'єкт	Предмет (проблемна частина об'єкту)	Встановлена апробацією залежність вартості від визначальних факторів
Ідея	Вартість	Невідома якісна залежність вартості	<i>Залежність</i> якісна вартості від витрат праці на основі Інтуїції
Гіпотеза	Ідея	Невідома кількісна залежність вартості	<i>Закономірність</i> на основі Логіки окремих фактів практики
Концепція	Гіпотеза	Недоведеність закономірності	<i>Закон</i> економіки (приватний) на основі Логіки доказу
Теорія	Концепція	Непідтверджений всією практикою закон	<i>Закон</i> економіки приватний підтверджений всією практикою
Основна Теорія	Теорії	Неузагальнені приватні закони економіки	<i>Основний</i> закон економіки: «Вартість дорівнює витратам праці» на основі узагальнення усіх приватних законів економіки
Наука	Основна теорія	Основний закон економіки, неапробований Часом	<i>Парадигми</i> економіки

З моделі дійсно видно, що парадигма є наслідком апробації основного закону *часом, історичною епохою*.

Так, основний закон економіки «Вартість дорівнює витратам праці» після апробації часом перетворюється в три парадигми – глобальні стратегії: *минула* парадигма економіки – глобальна стратегія витрат ручної праці; *справжня* парадигма економіки – глобальна стратегія витрат механізованої (індустріальної) праці; *майбутня* парадигма економіки – глобальна стратегія підприємницької праці. Тобто, будь-яка парадигма відображає стратегію переважного процесу на даному історичному відрізку часу.

Відомо, що основний закон логістики має таке формулювання: «Логістика – це раціональна організація потоків» [1].

Раціональна означає – організована згідно правил, законів логістики 20-80; 10-70; 5-50.

Потік – це однорідний (тобто, або тільки матеріальний, або тільки фінансовий, або тільки інформаційний) і наскрізний процес, який пронизує всі види діяльності будь-якої організації, а не тільки бізнес-організації [1]. Встановлено, що існує значна кількість логістичних потоків; але матеріальні, фінансові, інформаційні є основними. Однак їх роль в різні історичні епохи різна. Так, у Доіндустріальну епоху переважну роль виконувала раціональна організація *матеріальних* потоків. Тобто, на даному етапі панувала парадигма логістики матеріальних потоків. У справжню, Індустріальну епоху, починаючи з виникнення капіталізму (від «капітал» – вартість у дії) головну роль набувають прибуток, дохід, фінанси. Тому у дану, Індустріальну епоху панує парадигма логістики *фінансових* потоків. У майбутню Постіндустріальну епоху зросте роль інформації. Тому у Постіндустріальну епоху головною буде парадигма логістики *інформаційних* потоків.

Висновок. У доповіді вперше встановлено три парадигми логістики Доіндустріальної, Індустріальної та Постіндустріальної епох – це парадигми логістики, відповідно, матеріальних, фінансових та інформаційних потоків.

Це знання буде сприяти підвищенню ефективності стратегічного планування підприємств, зростанню їх економічного потенціалу.

Література:

1. Бабайлов В. К. Менеджмент. Наука и практика: учебник. Х. : ХНАДУ, 2015. 276 с.
2. Приходько Д. О. Нова парадигма маркетингу. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. 2019. № 1 (22). С. 119–127. DOI: <http://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2019.22.0.119>.
3. Бабайлов В. К. Модель разработки парадигм: важнейшие свойства. *Новий колегіум*. 2016. № 3. С.48–53.